

Podmienky na vydanie osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí pre žiadateľa staršieho ako 18 rokov

1. **Žiadateľom** je osoba, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a
 - a) je štátnym občanom Slovenskej republiky, alebo
 - b) nie je štátnym občanom Slovenskej republiky, ale uchováva si národné povedomie a on alebo jeho predok v priamom rade (rodič, starý rodič alebo prastarý rodič) má/mal slovenskú národnosť (§ 2 písm. a) ods. 1 a 2 zákona).
2. **Slovenskú národnosť preukazuje žiadateľ** úradným dokumentom, ktorý obsahuje zápis o slovenskej národnosti žiadateľa alebo jeho predka v priamom rade. Tento údaj môže byť uvedený v úradnom dokumente, ktorým je najmä rodný list, krstný list, výpis z matriky, sobášny list, osvedčenie o štátnom občianstve alebo osvedčenie o trvalom pobyte žiadateľa, listina o prepustení zo štátneho zväzku Československej socialistickej republiky, Slovenskej socialistickej republiky alebo Slovenskej republiky, školské vysvedčenie, vojenská knižka, pracovná knižka, domová kniha, potvrdenie o národnosti zo Slovenského národného archívu, Národného archívu Českej republiky, Štátneho archívu Zakarpatskej oblasti v Užhorode alebo iného národného archívu Ukrajiny či bývalého ZSSR, vrátane sčítacieho hárku zo sčítania obyvateľov, ak obsahuje zápis o národnosti podľa práva štátu, ktorého orgánom bol vydaný, lodný listok a pod. (§ 7 ods. 3 zákona).

V prípade, že žiadateľov predok/potomok v priamom rade má už vydané osvedčenie alebo preukaz zahraničného Slováka, ÚSZZ môže prihliadnuť na to, že podmienka preukázania slovenskej národnosti žiadateľa je splnená, avšak len za predpokladu, že ÚSZZ v predchádzajúcom konaní u žiadateľovho predka/potomka v priamom rade preskúmal prostredníctvom znaleckého ústavu pravosť originálu dokumentu o slovenskej národnosti.

3. **Národným povedomím žiadateľa** sa rozumie aktívny prejav hlásenia sa žiadateľa k slovenskému národu a k hodnotám, ktoré reprezentujú slovenský jazyk, slovenské kultúrne dedičstvo a tradície (§ 2 písm. b) zákona).

Národné povedomie sa preukazuje vyhlásením žiadateľa o výsledkoch jeho verejnej činnosti, ktoré preukazujú jeho národné povedomie alebo písomným svedectvom krajskej organizácie pôsobiacej v mieste pobytu žiadateľa. A ak taká organizácia alebo spolok v mieste jeho pobytu nepôsobí, písomným svedectvom aspoň dvoch Slovákov žijúcich v zahraničí (držiteľov osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí alebo preukazu zahraničného Slováka) o skutočnostiach týkajúcich sa národného povedomia žiadateľa, ktorí majú pobyt v tom istom štáte ako žiadateľ (§ 7 ods. 4 zákona).

Národné povedomie sa preukazuje aj ovládaním slovenského jazyka, ktoré žiadateľ preukáže doložením potvrdenia príslušnej školy o navštevovaní školy s vyučovacím jazykom slovenským alebo školským vysvedčením, ktoré vydala škola s vyučovacím jazykom slovenským; v takom prípade nie je potrebné predkladať písomné svedectvo vydané príslušnou krajskou organizáciou.

Dokument preukazujúci národné povedomie žiadateľa nesmie byť starší ako 6 mesiacov; to neplatí, ak žiadateľ preukazuje národné povedomie školským vysvedčením.

4. **Žiadosť podáva žiadateľ** na úradnom tlačive, ktoré je [dostupné TU](#), alebo ktoré si žiadateľ vyzdvihne na ÚSZZ alebo na zastupiteľskom úrade Slovenskej republiky alebo konzulárnom úrade Slovenskej republiky (ZÚ SR). Žiadosť o vydanie osvedčenia podáva žiadateľ osobne na ÚSZZ, Palisády 29/A, 817 80 Bratislava 15 počas stránkových hodín alebo na ZÚ SR v štáte pobytu žiadateľa (§ 7 ods. 6 zákona).

K žiadosti ďalej treba priložiť:

5. **Dve aktuálne totožné farebné fotografie žiadateľa** s rozmermi 3,5 x 4,5 cm (fotografie vyhotovené vo fotoautomatoch ÚSZZ neprijíma).
6. **Fotokópiu časti platného cestovného dokladu alebo platného dokladu totožnosti žiadateľa** s osobnými údajmi, fotografiou, číslom, sériou dokladu a s uvedením jeho platnosti s cieľom overiť správnosť osobných údajov žiadateľa uvedených v žiadosti; pre overenie zhody musí byť predložený k nahliadnutiu originál dokladu.
7. **Rodný list žiadateľa.**
8. **Rodné listy predkov žiadateľa v priamom rade až po rodný list predka žiadateľa, po ktorom žiadateľ preukazuje slovenskú národnosť.**
9. **Fotokópiu osvedčenia alebo preukazu zahraničného Slováka** žiadateľovho predka/potomka v priamom rade v prípade, že bolo vydané.
10. **Dokument potvrdzujúci bezúhonnosť žiadateľa**, ktorým je výpis z registra trestov alebo obdobné potvrdenie, ako je výpis z registra trestov Generálnej prokuratúry SR, vydané príslušným orgánom štátu, ktorého je žiadateľ občanom, ako aj štátu, v ktorom má žiadateľ pobyt (tretí štát mimo Slovenskej republiky a domovského štátu žiadateľa), nie starší ako 3 mesiace. Výpis z registra trestov alebo iný dokument vydaný príslušným orgánom štátu musí dokladovať bezúhonnosť na celom území štátu, ktorý tento dokument vydal.
11. **Správny poplatok vo výške 15,- EUR.** Pri podaní žiadosti na ÚSZZ sa správny poplatok uhrádza vo forme eKolku. ÚSZZ eKolky nepredáva, je ich možné zakúpiť na pobočkách Slovenskej pošty, a.s.

Poznámky:

- ✓ *Dokumenty priložené k žiadosti musia byť čitateľné (vrátane pečiatok na dokumentoch).*
- ✓ *Dokumenty vydávané súdmi a úradmi, ktoré sú platné v domovskej krajine žiadateľa ako verejné listiny majú dôkaznú moc verejných listín v Slovenskej republike, ak sú opatrené predpísanými overeniami, t. j. ak sú opatrené osvedčovacou doložkou „APOSTILLE“ (v prípade krajín Haagskeho dohovoru) alebo podliehajú legalizácii/superlegalizácii (v prípade ostatných krajín), pričom osvedčovacie doložky nesmú byť staršie ako 6 mesiacov.*

Osvedčenie formou „APOSTILLE“ alebo legalizácia/superlegalizácia sa nevyžaduje u tých verejných listín, ktoré sú vydané orgánom členského štátu Európskej únie, a ktorých výpočet je uvedený v nariadení Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2016/1191 zo 6. júla 2016 o podporovaní voľného pohybu občanov prostredníctvom zjednodušenia požiadaviek na predkladanie určitých verejných listín v Európskej únii a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012.
- ✓ *Dokumenty vydané domovským štátom žiadateľa musia byť úradne preložené do slovenského jazyka (vrátane pečiatok, podpisov a úradných pečiatok o úradnom preklade dokumentu do slovenského jazyka). Ak sú dokumenty vydané v českom jazyku, preklad do slovenského jazyka sa nevyžaduje.*
- ✓ *ÚSZZ akceptuje len taký úradný preklad, ktorý je vyhotovený súdnym prekladateľom domovského štátu žiadateľa, ktorý je zapísaný v príslušnom registri domovského štátu, alebo ktorý je vyhotovený súdnym prekladateľom registrovaným Ministerstvom spravodlivosti SR. Oprávnenosť súdneho prekladateľa domovského štátu osvedčí žiadateľovi príslušný orgán domovského štátu formou „APOSTILLE“ (pre krajiny Haagskeho dohovoru) alebo legalizácie/superlegalizácie (pre ostatné krajiny), pričom osvedčovacie doložky nesmú byť staršie ako 6 mesiacov. Uvedené overenia sa nevyžadujú, ak oprávnenosť súdneho prekladateľa domovského štátu potvrdí pre ÚSZZ príslušný ZÚ SR na sprievodnom liste, ktorým postúpi žiadosť žiadateľa na ÚSZZ.*

- ✓ Žiadatelia zo Srbska preukazujú slovenskú národnosť matričným dokumentom (napr. rodný list a pod.), v ktorom je uvedený údaj o slovenskej národnosti len v prípade, ak je tento matričný dokument vydaný pred 1. januárom 2019, t. j. pred účinnosťou zákona o matrikách v Srbsku (čl. 45a). V prípade predloženia matričného dokumentu, ktorým sa osvedčuje/potvrďuje slovenská národnosť nahliadnutím do matriky narodených, bude ÚŠZZ matričný dokument akceptovať len v prípade, ak s matričným dokumentom bude zviazaná kópia výpisu z matriky tej strany, z ktorej osvedčenie/potvrdenie vychádza a takto zviazaný dokument bude osvedčený formou „APOSTILLE“ a úradne preložený do slovenského jazyka postupom podľa odrážky vyššie.
- ✓ V prípade, že ÚŠZZ potrebuje počas konania od žiadateľa ďalšie dokumenty, vyzve ho na doplnenie. ÚŠZZ môže žiadateľa pozvať na rozhovor, najmä za účelom vysvetlenia niektorej skutočnosti týkajúcej sa osoby žiadateľa.
- ✓ ÚŠZZ odporúča žiadateľovi sledovať webovú stránku www.uszz.sk, na ktorej zverejňuje vydané osvedčenia („Osvedčenie“ ⇔ „Informácie o vydaných osvedčeniach Slováka žijúceho v zahraničí“).

Informácie sú zverejnené podľa čísla, ktoré bolo žiadateľovi pridelené pri osobnom podaní žiadosti na ÚŠZZ. Pri podaní žiadosti na ZÚ SR je číslo pridelené žiadateľovi na ZÚ SR uvedené v zátvorke ako druhé v poradí za číslom, ktoré žiadateľovi pridelí ÚŠZZ.

- ✓ ÚŠZZ komunikuje so žiadateľom písomne, a to poštou alebo e-mailom (e-mailová adresa ÚŠZZ osvedcenia@uszz.gov.sk a e-mailová adresa, ktorú uvedie žiadateľ v žiadosti, z ktorej musí vyplývať priezvisko žiadateľa).

Telefonické informácie ku konaniu o vydaní osvedčenia ÚŠZZ neposkytuje.

- ✓ **Bližšie informácie o postupe ÚŠZZ nájde žiadateľ v Smernici ÚŠZZ, ktorou sa upravuje postup v konaní o vydaní osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí ([dostupná TU](#)).**